

Η μετάφραση αυτής της σελίδας είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης [Σύνδεσμος]. Οι αυτόματες μεταφράσεις μπορεί να περιέχουν σφάλματα που δυνητικά μειώνουν τη σαφήνεια και την ακρίβεια· ο Διαμεσολαβητής δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν αποκλίσεις. Για πιο αξιόπιστες πληροφορίες και μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, ανατρέξτε στην πρωτότυπη έκδοση που αγγλικά περιέχεται στον ανωτέρω σύνδεσμο. Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε τη [γλωσσική και μεταφραστική πολιτική \[Σύνδεσμος\]](#) μας.

Απόφαση στην υπόθεση 735/2017/MDC σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με το παραδεκτό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκαν στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης, ιδίως τις ελλείψεις στις συνεντεύξεις παραδεκτού

Απόφαση

Υπόθεση 735/2017/MDC - Εκκίνηση έρευνας στις 13/07/2017 - Απόφαση στις 05/07/2018
- **Εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (Δεν δικαιολογούνται περαιτέρω έρευνες) |

Η καταγγελία στην υπόθεση αυτή υποβλήθηκε από τη γερμανική ΜΚΟ, Ευρωπαϊκό Κέντρο Συνταγματικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ισχυρίζεται ότι i) η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) ενεργεί εκτός της εντολής της βάσει του δικαίου της ΕΕ, αποφασίζοντας αποτελεσματικά επί του παραδεκτού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από μετανάστες στο πλαίσιο των «συνεντεύξεων παραδεκτού» που διεξάγει στα «hotspots» [1] στα ελληνικά νησιά· και ii) κατά τη διεξαγωγή τέτοιων συνεντεύξεων, η EASO δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις σχετικά με το «δικαίωμα ακρόασης» του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (άρθρο 41), καθώς και με τις κατευθυντήριες γραμμές της ίδιας της EASO.

Ο Διαμεσολαβητής διερωτήθηκε σχετικά με τους ισχυρισμούς αυτούς. Η Διαμεσολαβήτρια αποδέχεται ότι η παρούσα καταγγελία εγείρει πραγματικές ανησυχίες σχετικά με την έκταση της συμμετοχής του προσωπικού της EASO στην αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης και σχετικά με την ποιότητα και τη διαδικαστική δικαιοσύνη στη διεξαγωγή των συνεντεύξεων παραδεκτού. Ωστόσο, για τους λόγους που περιγράφονται στην απόφαση, η Διαμεσολαβήτρια αποφάσισε ότι περαιτέρω έρευνες σχετικά με τα ζητήματα που εγείρονται στην καταγγελία δεν είναι δικαιολογημένες και, ως εκ τούτου, περάτωσε την έρευνα. Ο κύριος λόγος για την απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ότι η ευθύνη για τη

λήψη αποφάσεων σχετικά με μεμονωμένες αιτήσεις ασύλου ανήκει στις ελληνικές αρχές.

Ιστορικό της καταγγελίας

1. Τον Μάρτιο του 2017, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Συνταγματικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ECCHR, εφεξής «ο καταγγέλλων»), γερμανική ΜΚΟ, επικοινωνήσε με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO), εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με τη συμμετοχή της EASO στις συνεντεύξεις παραδεκτού των αιτούντων διεθνή προστασία στα «hotspots» στην Ελλάδα, μετά την έναρξη ισχύος της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας [2] .

2. Όλοι οι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω Τουρκίας μπορούν να υποβάλουν αίτηση ασύλου. Η Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου (στο εξής: GAS) είναι αρμόδια για την αξιολόγηση του παραδεκτού των αιτημάτων τους. Το φυσικό αέριο επικουρείται από την EASO. Το επιχειρησιακό σχέδιο των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης της EASO στην Ελλάδα, το οποίο υπεγράφη μεταξύ της EASO και των ελληνικών αρχών (τροπολογία 2) την 1η Απριλίου 2016, προβλέπει ότι η EASO θα πρέπει να διεξάγει συνεντεύξεις παραδεκτού, να προτείνει αποφάσεις και να ενημερώνει τους αιτούντες.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010 για τη σύσταση της EASO [3] (εφεξής «ο ιδρυτικός κανονισμός του EASO»), «[ο EASO] δεν διαθέτει εξουσίες όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων από τις αρχές ασύλου των κρατών μελών σχετικά με μεμονωμένες αιτήσεις διεθνούς προστασίας » [4] . Επιπλέον, το άρθρο 10 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO ορίζει τα εξής:

« Κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, η Υπηρεσία Υποστήριξης συντονίζει δράσεις για τη στήριξη των κρατών μελών που υφίστανται ιδιαίτερες πιέσεις στα οικεία συστήματα ασύλου και υποδοχής, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού:

α) δράση που θα βοηθήσει τα κράτη μέλη που υφίστανται ιδιαίτερες πιέσεις να διευκολύνουν την αρχική ανάλυση των αιτήσεων ασύλου που εξετάζονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές: ... » [5] .

4. Στην επιστολή της προς την EASO, η καταγγέλλουσα ζήτησε τη γνώμη της EASO για δύο συγκεκριμένα ζητήματα. Πρώτον, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η συμμετοχή της EASO στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με αιτήσεις ασύλου υπερβαίνει τις νομικές εξουσίες της βάσει του δικαίου της ΕΕ. Δεύτερον, ο καταγγέλλων έκρινε ότι, κατά τη διεξαγωγή συνεντεύξεων στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στα ελληνικά νησιά, προκειμένου να κριθεί το παραδεκτό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, η EASO δεν παρέχει δίκαιη και κατάλληλη ατομική ακρόαση σχετικά με το παραδεκτό των αιτήσεων ασύλου.

5. Τον Απρίλιο του 2017 η EASO απάντησε στον καταγγέλλοντα. Αρνήθηκε τη συμμετοχή της

στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις αιτήσεις ασύλου. Η EASO δήλωσε ότι διεξάγει συνεντεύξεις και «προετοιμάζει γνωμοδοτήσεις» [6] , όπως είναι νομικά εξουσιοδοτημένη να πράττει, βάσει *i)* του Ειδικού Επιχειρησιακού Σχεδίου που υπεγράφη, κατόπιν αιτήματος της Ελλάδας, μεταξύ της Ελλάδας και της EASO, *ii)* των τυποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών που αναπτύχθηκαν από κοινού από την GAS και την EASO, και *iii)* του ελληνικού δικαίου.

6. Επιπλέον, η EASO υποστήριξε ότι είχε λάβει τα ακόλουθα μέτρα για να « υποστηρίξει την ποιότητα » των συνεντεύξεων: *I)* επιλέγονται αρμόδιοι εμπειρογνώμονες· *II)* τους παρέχεται καθοδήγηση και κατάρτιση από την EASO· *III)* εποπτεύονται από τους επικεφαλής των ομάδων « με περισσότερη εμπειρία »· και *iv)* τον Αύγουστο του 2016, η EASO άρχισε να εφαρμόζει διαδικασία επανεξέτασης της ποιότητας που περιλάμβανε δείγμα συνεντεύξεων, και οι γνώμες και τα διδάγματα που αντλήθηκαν αντικατοπτρίζονται στο καθοδηγητικό σημείωμα. Τέλος, η EASO δήλωσε ότι αποστέλλει εμπειρογνώμονες τρωτότητας στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης. Οι εμπειρογνώμονες που πραγματοποιούν συνεντεύξεις πρέπει να παραπέμπουν την υπόθεση σε εμπειρογνώμονα τρωτότητας εάν εντοπιστεί κάποια ευπάθεια κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης.

7. Δεδομένου ότι ο καταγγέλλων δεν ήταν ικανοποιημένος με την απάντηση της EASO, υπέβαλε καταγγελία στον Διαμεσολαβητή.

Η έρευνα

8. Ο Διαμεσολαβητής κίνησε έρευνα σχετικά με τις ακόλουθες πτυχές της καταγγελίας:

1) Η EASO ενεργεί εκτός της εντολής της βάσει του δικαίου της ΕΕ αποφασίζοντας αποτελεσματικά σχετικά με το παραδεκτό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο των «συνεντεύξεων παραδεκτού» που διενεργεί·

2) Κατά τη διεξαγωγή συνεντεύξεων στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στα ελληνικά νησιά, η EASO δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις σχετικά με το «δικαίωμα ακρόασης» του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (άρθρο 41), καθώς και με τις κατευθυντήριες γραμμές της ίδιας της EASO (κατευθυντήριες γραμμές του EASO) [7] .

Η Διαμεσολαβητρια ζήτησε από την EASO να της αποστείλει αντίγραφο των *καταληκτικών παρατηρήσεων* και από τις 19 συνεντεύξεις στις οποίες βασίστηκε η καταγγελία, καθώς και αντίγραφα όλων των συνεντεύξεων παραδεκτού που πραγματοποιήθηκαν τον Μάιο του 2017 και των καταληκτικών *παρατηρήσεών τους* [8] .

9. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, ο Διαμεσολαβητής έλαβε την απάντηση της EASO σχετικά με την καταγγελία και, στη συνέχεια, τις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος ως απάντηση στην απάντηση της EASO.

Συμμετοχή της EASO στις συνεντεύξεις παραδεκτού των αιτούντων διεθνή προστασία

Επιχειρήματα που υποβλήθηκαν στη Διαμεσολαβητρία

10. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της ΕΕ [9] , τα κράτη μέλη της ΕΕ, και όχι η EASO, έχουν την εξουσία να αποφασίζουν σχετικά με το παραδεκτό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι, στην πράξη, η EASO αποφασίζει σχετικά με το παραδεκτό των αιτήσεων στο πλαίσιο «συνεντεύξεων παραδεκτού» που διεξάγει στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, οι *καταληκτικές παρατηρήσεις* της EASO, οι οποίες καταρτίστηκαν μετά από συνεντεύξεις παραδεκτού, μοιάζουν με αποφάσεις και όχι με συστάσεις προς την αρμόδια αρχή. Επιπλέον, δεδομένου ότι δεν υπάρχει εκπρόσωπος της αρμόδιας ελληνικής αρχής ασύλου που παρίσταται κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων και τα πρακτικά των συνεντεύξεων υπάρχουν μόνο στα αγγλικά, οι *καταληκτικές παρατηρήσεις* φαίνεται να έχουν μεγαλύτερη σημασία από ό,τι προβλεπόταν στις ισχύουσες διατάξεις (όπως το «EASO Hotspot Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Ελλάδα», τροπολογία 2).

11. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η EASO θα πρέπει να αναστείλει τη συμμετοχή της, όπως περιγράφεται ανωτέρω, στις συνεντεύξεις παραδεκτού.

12. Στην απάντησή της, η EASO περιέγραψε το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο [10] . Στη συνέχεια, απάντησε στα ζητήματα που εγείρονται με την καταγγελία. Η EASO δήλωσε ότι η στήριξη που παρέχει το προσωπικό της στην GAS δεν περιλαμβάνει την εκτέλεση καθηκόντων που συνδέονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Ως εκ τούτου, το προσωπικό της δεν έχει την εξουσία να αποφασίζει σχετικά με το παραδεκτό των μεμονωμένων αιτήσεων [11] . Η λήψη αποφάσεων γίνεται αποκλειστικά από την GAS.

13. Η EASO διευκρίνισε ότι είχε αναπτύξει, από κοινού με την GAS, τις τυποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες («ΤΔΛ» [12]) και τα υποδείγματα για την απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων και για τη γνωμοδότηση του εμπειρογνώμονα της EASO. Σύμφωνα με την EASO, τα έγγραφα αυτά καθορίζουν τις παραμέτρους της υποστήριξης που παρέχουν οι εμπειρογνώμονες της EASO, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης του παραδεκτού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Η EASO αιτιολόγησε την απουσία εκπροσώπων της GAS κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων αναφέροντας «τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του χρόνου και της προσπάθειας». Προσέθεσε ότι η GAS ουδέποτε δήλωσε ότι το γεγονός ότι η απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων και η γνωμοδότηση των εμπειρογνομόνων της EASO συντάσσονται στην αγγλική γλώσσα συνιστά εμπόδιο στη λήψη αποφάσεων σχετικά με το παραδεκτό.

14. Σύμφωνα με την EASO, η (μη δεσμευτική) αιτιολογημένη γνώμη του εμπειρογνώμονα της EASO περιγράφει τους σχετικούς παράγοντες για την υποστήριξη του υπεύθυνου λήψης αποφάσεων για την GAS. Περιλαμβάνει τμήματα παρόμοια με εκείνα που αναμένονται από γραπτή απόφαση, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι *i)* έχουν συλλεχθεί επαρκείς πληροφορίες για να βοηθηθεί η GAS στη λήψη αιτιολογημένης απόφασης και *ii)* η γνώμη του

εμπειρογνώμονα της EASO είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Η EASO πρόσθεσε ότι, δεδομένου ότι ο καταγγέλλων πραγματοποίησε την ανάλυσή του, τα υποδείγματα της γνώμης και των συνεντεύξεων βελτιώνονται συνεχώς.

15. Όσον αφορά την αξιολόγηση τρωτότητας, ο EASO δήλωσε ότι παρέχονται στους εμπειρογνώμονες καθοδήγηση σχετικά με τα ζητήματα που πρέπει να διερευνηθούν κατά τη συνέντευξη σε σχέση με μια πιθανή ευπάθεια (για λόγους ευπάθειας μπορεί να προκύψουν συγκεκριμένες ερωτήσεις προς τον αιτούντα, ισχυρισμοί του αιτούντος ή παρατηρήσεις του εμπειρογνώμονα). Αναφέρθηκε επίσης στο « *Σημείωση καθοδήγησης για την ευπάθεια για τους εμπειρογνώμονες της EASO*» και στη στήριξη που παρείχαν οι εμπειρογνώμονες της EASO σε θέματα τρωτότητας που αναπτύχθηκαν επιτόπου. Η EASO πρόσθεσε ότι, σύμφωνα με το αναθεωρημένο υπόδειγμα γνωμοδότησης, ο εμπειρογνώμονας της EASO αναμένεται να παράσχει σχετικές λεπτομέρειες σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες διερευνήθηκε η ευπάθεια, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες η υπόθεση δεν παραπέμφθηκε σε εμπειρογνώμονα τρωτότητας.

16. Η EASO δήλωσε ότι, σύμφωνα με το τμήμα 5.3.1 των ΤΔΛ, ζητείται η γνώμη εμπειρογνώμονα τρωτότητας « *μόλις προκύψει δείκτης τρωτότητας ή ισχυρισμός* ».

17. Η EASO δήλωσε επίσης ότι, σύμφωνα με το τμήμα 6 των ΤΔΛ, « *η [υπηρεσία ασύλου] σύνδεσμος με την EASO, λαμβάνοντας υπόψη την απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων, τη γνώμη του ανακριτή/προσωρινού υπαλλήλου της EASO, όλα τα έγγραφα που υποβλήθηκαν και τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκδίδει την απόφαση.* » Επιπλέον, η EASO υποστήριξε ότι οι ΤΔΛ περιέχουν σαφείς κανόνες σχετικά με τη διαδικασία που εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση κατά την οποία ο φορέας λήψης αποφάσεων για το GAS διαφωνεί με τη γνώμη του εμπειρογνώμονα της EASO. Αυτό περιλαμβάνει τη δυνατότητα διεξαγωγής πρόσθετων συνεντεύξεων ή έκδοσης απόφασης που διαφέρει από τη γνώμη των εμπειρογνομένων της EASO.

18. Ο EASO επέμεινε ότι, επικουρώντας τη GAS στην εξέταση του παραδεκτού μιας αίτησης ή της αξιολόγησης των αναγκών προστασίας ενός αιτούντος, οι εμπειρογνώμονες του EASO παρέχουν τεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη στην GAS. Η στήριξη αυτή περιορίζεται στην παροχή γνώμης που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ανάλυση της υπό εξέταση αίτησης ασύλου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO, αλλά η οποία δεν δεσμεύει τη GAS, δεδομένου ότι η απόφαση χορήγησης ή άρνησης διεθνούς προστασίας εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους μέλους.

19. Απαντώντας στις ερωτήσεις της Διαμεσολαβήτριας, η EASO δήλωσε ότι, κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2017 έως τις 4 Αυγούστου 2017, απέστειλε 31 εμπειρογνώμονες στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στην Ελλάδα (και συνολικά 300 εμπειρογνώμονες για τη διεξαγωγή συνεντεύξεων ασύλου). Πρόσθεσε ότι τα κράτη μέλη ορίζουν εμπειρογνώμονες σε θέματα τρωτότητας. Το επαγγελματικό *πρόγραμμα σπουδών* των υποψηφίων και, ειδικότερα, η σχετική επαγγελματική κατάρτιση και η προηγούμενη εργασιακή εμπειρία σχετικά με τον εντοπισμό, τον εντοπισμό και την παραπομπή ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες ελέγχονται προσεκτικά. Οι εμπειρογνώμονες που έχουν τοποθετηθεί σε θέματα τρωτότητας είναι υπάλληλοι σε υποθέσεις μετανάστευσης ή ασύλου οι οποίοι έχουν εκτελέσει παρόμοια

καθήκοντα στην εθνική τους διοίκηση [13] .

20. Όσον αφορά τη «διαδικασία ποιοτικής επανεξέτασης», η EASO δήλωσε ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια για την επιλογή των υποθέσεων, αλλά ότι επέλεξε υποθέσεις που εγείρουν διαφορετικά ζητήματα και προέρχονται, τουλάχιστον, από 2 ή 3 κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης. Η EASO δήλωσε ότι ορισμένα από τα κενά που εντοπίστηκαν σχετίζονται με την εφαρμογή διαφορετικών προτύπων από εθνικούς εμπειρογνώμονες και ότι αυτά αντιμετωπίστηκαν μέσω κατάρτισης, επανεξέτασης της ποιότητας και καθοδήγησης.

21. Τέλος, όσον αφορά την κατάρτιση που λαμβάνουν οι εμπειρογνώμονες πριν από την έναρξη των συνεντεύξεων, η EASO τόνισε ότι οι αποσπασμένοι εμπειρογνώμονες λαμβάνουν επιχειρησιακή κατάρτιση σε τακτική βάση και ότι κάθε εκπαιδευτική συνεδρία διαρκεί δύομισι ημέρες [14] .

22. Στις παρατηρήσεις του επί της απάντησης του EASO [15] , ο καταγγέλλων δήλωσε ότι, για τους αιτούντες που υπόκεινται στη διαδικασία παραδεκτού, η εν λόγω διαδικασία αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσβαση στην ελληνική διαδικασία ασύλου (δηλαδή, για την αξιολόγηση των αιτήσεων τους επί της ουσίας) [16] . Η απόφαση περί απαραδέκτου θα παρέχει τους λόγους για την επιστροφή του αιτούντος στην Τουρκία. Εν συντομία, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η EASO « φαίνεται να παρερμηνεύει τόσο την περιορισμένη εντολή της βάσει του δικαίου της ΕΕ όσο και το πεδίο εφαρμογής της καταγγελίας ».

23. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η ανάπτυξη και οι ενέργειες της EASO στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης, καθώς και η συμμετοχή της στη διεξαγωγή συνεντεύξεων παραδεκτού, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και στο πλαίσιο του ιδρυτικού κανονισμού της EASO [17] για τους ακόλουθους λόγους.

24. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της εντολής της EASO βάσει του δικαίου της ΕΕ αποκλείει ρητά τη συμμετοχή της στην από κοινού εξέταση των αιτήσεων ασύλου στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης. Μέσω της διεξαγωγής συνεντεύξεων παραδεκτού, η EASO ασκεί, τουλάχιστον, σημαντική επιρροή και έμμεση εξουσία σε απόφαση που θα πρέπει να ληφθεί από τις ελληνικές αρχές. Αυτό παραβιάζει ρητά το άρθρο 2 παράγραφος 6 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO [18] . Επιπλέον, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι το νομικό πλαίσιο δεν προβλέπει κανενός είδους άμεση συμμετοχή της EASO ως της αποκλειστικής αρχής που είναι υπεύθυνη για ένα κρίσιμο στάδιο της αίτησης ασύλου: η συνέντευξη [19] . Κατά την άποψη του καταγγέλλοντος, η EASO υπερβαίνει τα νομικά όρια που ορίζονται ρητά στον ιδρυτικό κανονισμό [20] .

25. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, οι διαδικασίες που περιγράφονται στις ΤΔΛ (σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η EASO θα πρέπει να διεξάγει τη συνέντευξη, να συμπληρώνει την απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, να εξετάζει τους λόγους για τις πιθανές εξαιρέσεις από τις διαδικασίες στα σύνορα και να συντάσσει γνωμοδότηση σχετικά με το παραδεκτό της αίτησης) καθιστά σαφές τον βαθμό στον οποίο οι ερωτηθέντες της EASO, μέσω της διεξαγωγής των συνεντεύξεων παραδεκτού, επηρεάζουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται. Ο καταγγέλλων παρατήρησε, από ανάλυση του υποδείγματος μεταγραφής της συνέντευξης, ότι πολλές από τις

πιθανές ερωτήσεις παρακολούθησης είναι «εάν-», πράγμα που σημαίνει ότι θα ερωτηθούν μόνο εάν το αποφασίσει ο συνομιλητής της EASO, βάσει αξιολόγησης της προηγούμενης απάντησης στην προηγούμενη ερώτηση. Στο υπόδειγμα αναφέρεται επίσης ότι ο υπεύθυνος συνέντευξης του EASO πρέπει να προσαρμόσει τις ερωτήσεις σύμφωνα με τις απαντήσεις του αιτούντος. Ο υπεύθυνος συνέντευξης του EASO καταγράφει τις απαντήσεις του αιτούντος στο αντίγραφο της απομαγνητοφώνησης, το οποίο τείνει να είναι το μοναδικό αρχείο της συνέντευξης που πρέπει να παρέχεται στο GAS.

26. Ο καταγγέλλων δήλωσε ότι, μέσω της γνωμοδότησης που συνέταξε ο εμπειρογνώμονας της EASO, τα κύρια στοιχεία της οποίας περιγράφονται στο υπόδειγμα καταληκτικών παρατηρήσεων, ο ερευνητής της EASO παρέχει αιτιολογημένη σύσταση σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής της έννοιας «ασφαλής τρίτη χώρα» ή «πρώτη χώρα ασύλου» [21]. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, η EASO παραδέχθηκε την επιρροή της στις αποφάσεις της GAS όταν ανέφερε, στην απάντησή της προς τον Διαμεσολαβητή, ότι *«το υπόδειγμα γνωμοδότησης εξακολουθεί να περιλαμβάνει τα σχετικά στοιχεία μιας απόφασης»*.

27. Ο καταγγέλλων δίνει έμφαση στην (τουλάχιστον έμμεση) εξουσία λήψης αποφάσεων της EASO κατά τις αξιολογήσεις τρωτότητας [22]. Ανέφερε ότι, παρά τη σημασία των εν λόγω αξιολογήσεων (δεδομένου ότι η αναγνώριση της ευπάθειας οδηγεί σε εξαίρεση από τη διαδικασία στα σύνορα), η διερεύνηση της ευπάθειας δεν αποτελεί υποχρεωτικό μέρος της διαδικασίας παραδεκτού, αλλά εξαρτάται από την αξιολόγηση από τον ερευνητή της EASO. Οι ΤΔΛ προβλέπουν απλώς ότι εάν, κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, ο ερευνητής διαπιστώσει ότι είναι «εύλογα πιθανό» [23] ο αιτών να είναι ευάλωτο πρόσωπο, θα πρέπει να υποβάλει ερωτήσεις σχετικά με την ευπάθεια, να σταματήσει τη συνέντευξη και να συμπληρώσει τη σχετική έκθεση.

28. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, ο προαιρετικός χαρακτήρας των αξιολογήσεων τρωτότητας επιβεβαιώνεται από τα πρακτικά της συνέντευξης. Αρχικά, τα πρότυπα δεν περιλάμβαναν οδηγίες σχετικά με την ευπάθεια. Μεταγενέστερα υποδείγματα υποδεικνύουν ότι οι ερωτήσεις σχετικά με την ευπάθεια πρέπει να υποβάλλονται μόνο «κατά περίπτωση». Τα υποδείγματα δίνουν επίσης εντολή στους ερωτηθέντες της EASO να εφαρμόσουν το «εύλογα δυνατό» τεστ σχετικά με την ευπάθεια, προκειμένου να αποφασίσουν εάν θα προβούν σε παραπομπή σε εμπειρογνώμονα τρωτότητας της EASO. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, η απόφαση του υπεύθυνου της συνέντευξης να μην προβεί σε παραπομπή ισοδυναμεί με λήψη αποφάσεων, υπό την έννοια ότι συνεπάγεται σιωπηρή αρνητική απόφαση σχετικά με την ευπάθεια.

29. Ο καταγγέλλων δήλωσε ότι σε περιπτώσεις πιθανής ευπάθειας, η συνήθης διαδικασία είναι ότι πραγματοποιείται εσωτερική διαβούλευση μεταξύ του ερευνητή της EASO και του εμπειρογνώμονα τρωτότητας της EASO. Ωστόσο, οι πρώιμες εκδόσεις των ΤΔΛ (συμπεριλαμβανομένων εκείνων του Ιουλίου 2016) δεν περιείχαν ακριβή ένδειξη σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της εσωτερικής διαβούλευσης. Οι πρόσφατες ΤΔΛ περιέχουν ακριβέστερες κατευθυντήριες γραμμές που περιγράφουν το σενάριο παραπομπής. Ωστόσο, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, *« φαίνεται ότι δεν θα γίνει παραπομπή εάν ο συνομιλητής της EASO δεν επιβεβαιώσει ότι υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την ευπάθεια. Αυτό ισοδυναμεί με άσκηση διακριτικής ευχέρειας για τον αποκλεισμό της ευπάθειας σε αυτό το στάδιο. »*

30. Είναι καίριας σημασίας, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, ο εμπειρογνώμονας ευπάθειας του EASO (ο οποίος, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν διεξάγει προσωπική συνέντευξη, αλλά καταλήγει σε συμπέρασμα βάσει του φακέλου του αιτούντος) αποφασίζει αν θα προβεί σε θετικό ή αρνητικό πόρισμα σχετικά με την τρωτότητα ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης τρωτότητας. Οι ΤΔΛ αναφέρουν ότι *«[ε] δώ ο αιτών δεν κρίνεται ευάλωτος, η υπόθεση επιστρέφεται»* στον εμπειρογνώμονα του EASO και η συνέντευξη προχωρά αναλόγως. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι οι ΤΔΛ δεν απαιτούν, σε περίπτωση αρνητικής διαπίστωσης, ότι το παράρτημα II (έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση τρωτότητας), το οποίο περιέχει τους λόγους για το συμπέρασμα αυτό, να περιλαμβάνεται στον φάκελο του αιτούντος (σε αντίθεση με τις οδηγίες σε περίπτωση θετικής διαπίστωσης). Εάν δεν συμπεριληφθεί, η GAS θα στερείται αυτών των πληροφοριών σχετικά με την πιθανή ευπάθεια και δεν θα είναι σε θέση να τις αξιολογήσει καθόλου. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καταστάσεις όπου η GAS δεν κάνει πρακτική χρήση της θεωρητικής δυνατότητας διεξαγωγής περαιτέρω συνέντευξης ή λήψης απόφασης σε αντίθεση με τη σύσταση της EASO.

31. Τέλος, ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι η συμμετοχή της EASO στη διαδικασία παραδεκτού δεν βασίζεται σε επιχειρησιακά σχέδια τα οποία ακολούθησαν αίτημα της Ελλάδας [24], αλλά σε επιχειρησιακά σχέδια που καταρτίστηκαν για την εφαρμογή των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η ανάπτυξη της EASO βάσει απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν προβλέπεται στον κανονισμό για την EASO. Πρόσθεσε ότι το επιχειρησιακό σχέδιο των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης της EASO του Σεπτεμβρίου 2015 βασίστηκε σε απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που ελήφθη δυνάμει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και όχι σε αίτημα της Ελλάδας. Ο ρόλος της EASO επεκτάθηκε περαιτέρω στη διεξαγωγή συνεντεύξεων παραδεκτού μέσω τροποποίησης που αναφερόταν αποκλειστικά στο «κοινό σχέδιο δράσης ΕΕ-Τουρκίας». Στο ειδικό επιχειρησιακό σχέδιο της EASO προς την Ελλάδα του Δεκεμβρίου 2016, γίνεται απλώς αναφορά στη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας σχετικά με τη διεξαγωγή συνεντεύξεων παραδεκτού από την EASO. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, από τη διατύπωση του άρθρου 13 παράγραφος 2 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO προκύπτει σαφώς ότι κάθε επιχειρησιακό σχέδιο πρέπει να προκύπτει από συγκεκριμένο αίτημα του κράτους μέλους.

Αξιολόγηση της Διαμεσολαβήτριας

32. Η έρευνα αυτή βοήθησε να επιστηθεί η προσοχή σε πολύ σοβαρές ανησυχίες, που εκφράστηκαν ιδίως από την κοινωνία των πολιτών, σχετικά με την έκταση της συμμετοχής του προσωπικού της EASO στην αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης. Αν και οι ανησυχίες αυτές είναι σίγουρα πραγματικές, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι η τελική ευθύνη για τις αποφάσεις σχετικά με τις αιτήσεις ασύλου ανήκει στις ελληνικές αρχές.

33. Η Διαμεσολαβήτρια αναγνωρίζει ότι η EASO βρίσκεται σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση υπό το πρίσμα της δήλωσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2015 [25] (σημείο Π), στην οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεσμεύεται να «εγκαθιστά ομάδες της EASO στα κράτη

μέλη πρώτης γραμμής για την από κοινού επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της καταγραφής και της εκτύπωσης των δακτύλων ». Η EASO ενθαρρύνεται πολιτικά να ενεργεί κατά τρόπο που, αναμφισβήτητα, δεν συνάδει με τον υφιστάμενο καταστατικό της ρόλο. Το άρθρο 2 παράγραφος 6 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO (το οποίο πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 14 του κανονισμού αυτού, στην οποία γίνεται λόγος για « άμεσες ή έμμεσες εξουσίες ») ορίζει τα εξής: « Η Υπηρεσία Υποστήριξης δεν διαθέτει εξουσίες όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων από τις αρχές ασύλου των κρατών μελών σχετικά με μεμονωμένες αιτήσεις διεθνούς προστασίας ».

34. Η Διαμεσολαβήτρια σημειώνει ότι είναι πιθανό ο ιδρυτικός κανονισμός της EASO να τροποποιηθεί στο εγγύς μέλλον ώστε να προβλέπει ρητά το είδος της δραστηριότητας στην οποία ασκεί επί του παρόντος η EASO, επιλύοντας έτσι το ζήτημα της ενδεχόμενης λειτουργίας της EASO εκτός του καταστατικού της εγγράφου.

35. Ως εκ τούτου, ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι περαιτέρω έρευνες σχετικά με αυτή την πτυχή της καταγγελίας δεν θα εξυπηρετούσαν κανένα χρήσιμο σκοπό και, ως εκ τούτου, δεν είναι δικαιολογημένες.

Εικαζόμενη μη συμμόρφωση της EASO με το δικαίωμα ακρόασης (άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων) και τις δικές της κατευθυντήριες γραμμές κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων

Επιχειρήματα που υποβλήθηκαν στη Διαμεσολαβήτρια

36. Ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι ο τρόπος με τον οποίο διεξάγονται οι συνεντεύξεις δεν επιτρέπει τη δίκαιη αξιολόγηση των μεμονωμένων υποθέσεων (οι αιτήσεις ασύλου δεν εξετάζονται σε ατομική βάση) και εμποδίζει τη διεξοδική διερεύνηση της «ευπάθειας» [26] .

37. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι οι συνεντεύξεις δεν συνάδουν με την αρχή της δικαιοσύνης, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές του EASO, οι οποίες προβλέπουν ότι ο αιτών έχει πρόσβαση στις ίδιες πληροφορίες που έχει ο φορέας λήψης αποφάσεων. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, οι ερωτηθέντες από τον EASO δεν ενημερώνουν τον αιτούντα σχετικά με τον σκοπό, το πλαίσιο και τη δομή της συνέντευξης και δεν παρέχουν την ευκαιρία να αποσαφηνιστούν τυχόν ασυνέπειες. Επιπλέον, δεν δημιουργούν και διατηρούν «ένα κλίμα εμπιστοσύνης» κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων. Τέλος, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, οι ερωτηθέντες από την EASO δεν ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές της EASO σχετικά με τη χρήση ειδικών τεχνικών συνεντεύξεων προκειμένου να είναι σε θέση να εντοπίσουν ειδικές διαδικαστικές ανάγκες.

38. Η EASO ενημέρωσε τη Διαμεσολαβήτρια ότι, δεδομένου ότι όλοι οι φάκελοι που διεκπεραιώθηκαν από εμπειρογνώμονες της EASO κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων παραδεκτού επιστρέφονται στην GAS, η οποία είναι ο μοναδικός φορέας λήψης αποφάσεων

σχετικά με το παραδεκτό των αιτήσεων, δεν είχε στην κατοχή της τις καταληκτικές παρατηρήσεις και τα πρακτικά που ζητήθηκαν από τη Διαμεσολαβήτρια και δεν μπορούσε να της τα αποστείλει. Ούτε μπόρεσε να απαντήσει στο ερώτημα του Διαμεσολαβητή σχετικά με το κατά πόσον είχαν εμπλακεί εμπειρογνώμονες σε θέματα τρωτότητας στις υποθέσεις στις οποίες στηρίχθηκε η καταγγελία (μολονότι προσέθεσε ότι «στις λίγες συνημμένες γνώμες, ωστόσο, δεν φαίνεται να συμβαίνει» ότι είχε εμπλακεί εμπειρογνώμονας σε θέματα τρωτότητας).

39. Η EASO υποστήριξε ότι το υπόδειγμα της συνέντευξης αποσκοπεί στη διασφάλιση της επαρκούς διερεύνησης μεμονωμένων στοιχείων. Αναφέρθηκε επίσης στον «Πρακτικό Οδηγό: Προσωπική συνέντευξη», η οποία τονίζει τη σημασία της παροχής πληροφοριών στον αιτούντα.

40. Η EASO υποστήριξε ότι οι αιτήσεις εξετάζονται κατά περίπτωση [27]. Επιπλέον, στην κατάρτιση που λαμβάνουν οι εμπειρογνώμονες της EASO καθώς και στον πρακτικό οδηγό της EASO: *Προσωπική συνέντευξη*, οι εμπειρογνώμονες καλούνται να εξηγήσουν στους αιτούντες ποιος είναι ο σκοπός της συνέντευξης, το γενικό πλαίσιο της διαδικασίας στο οποίο πραγματοποιείται η συνέντευξη, η δομή της συνέντευξης και η δυνατότητα να ζητήσουν διαλείμματα κ.λπ. Οι εμπειρογνώμονες λαμβάνουν επίσης οδηγίες, μέσω της παρεχόμενης κατάρτισης και άλλου υλικού καθοδήγησης [28], να αντιμετωπίζουν πάντα πιθανά ζητήματα αξιοπιστίας και να παρέχουν στον αιτούντα την ευκαιρία να αποσαφηνίσει τυχόν ασυνέπειες. Επιπλέον, οι εμπειρογνώμονες λαμβάνουν οδηγίες ότι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης είναι καίριας σημασίας για τη διαδικασία συνέντευξης [29].

41. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η απάντηση της EASO αναγνωρίζει εμμέσως το παράπτωμα του παρελθόντος αναφέροντας «βελτιωμένες» διαδικασίες και υποδείγματα χωρίς να παρέχει εξηγήσεις για τις βελτιώσεις που επήλθαν [30]. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, μια τέτοια προσέγγιση δεν αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις προηγούμενων αποτυχιών στις αιτήσεις ασύλου μεμονωμένων αιτούντων «που έχουν υποβληθεί σε ανεπαρκείς συνεντεύξεις παραδεκτού και αξιολογήσεις τρωτότητας». Επιπλέον, η καταγγέλλουσα ισχυρίστηκε ότι το γεγονός ότι η EASO δεν ήταν σε θέση να παράσχει στη Διαμεσολαβήτρια τα έγγραφα που ζήτησε, ούτε να καθορίσει κατά πόσον οι εμπειρογνώμονες τρωτότητας συμμετείχαν στις υποθέσεις που αναλύθηκαν στην καταγγελία, επεσήμανε την έλλειψη λογοδοσίας σχετικά με το παρελθοντικό παράπτωμα της EASO και εξέφρασε σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά τις μελλοντικές επιχειρήσεις [31]. Η καταγγέλλουσα δήλωσε ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η έλλειψη λογοδοσίας, παρουσίασε περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία [32] που επιβεβαιώνουν ότι η EASO δεν τήρησε τα βασικά πρότυπα δικαιοσύνης στις συνεντεύξεις παραδεκτού κατά παράβαση των κατευθυντήριων γραμμών του Οργανισμού που περιγράφονται στον πρακτικό οδηγό του για τις προσωπικές συνεντεύξεις.

42. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η έλλειψη οδηγιών σχετικά με την ευπάθεια στις προηγούμενες ΤΔΛ και τα υποδείγματα εγείρει σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά την ικανότητα των υπαλλήλων της EASO να εντοπίζουν και να εγείρουν ζητήματα τρωτότητας κατά τους πρώτους μήνες των επιχειρήσεων της EASO. Οι τροποποιημένες ΤΔΛ και τα υποδείγματα περιλαμβάνουν πλέον συγκεκριμένες ερωτήσεις και ενότητες σχετικά με την ευπάθεια. Ωστόσο, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι η γνώμη εμπειρογνώμονα που υπέβαλε η HIAS προς στήριξη της καταγγελίας της, καθώς και άλλες εκθέσεις που δημοσιεύθηκαν σχετικά με το θέμα, εγείρουν

σημαντικές αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον οι εν λόγω γραπτές αλλαγές μεταφράζονται στον πραγματικό εντοπισμό της τρωτότητας στην πράξη [33] .

43. Ο καταγγέλλων επέμεινε ότι η διεξαγωγή των συνεντεύξεων από την EASO στερείται διαφάνειας λόγω ασαφών διαδικασιών και ανεπαρκούς πρόσβασης των αιτούντων σε πληροφορίες. Πρώτον, οι αιτούντες στερούνται πληροφοριών σχετικά με τον σκοπό και τις διαδικασίες της συνέντευξης παραδεκτού όσον αφορά την αξιολόγηση τρωτότητας. Ως εκ τούτου, δεν διαθέτουν κρίσιμες πληροφορίες σχετικά με την απαίτηση παροχής λεπτομερών πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων προκειμένου να αξιολογηθεί και να αναγνωριστεί η τρωτότητά τους. Δεύτερον, εξακολουθούν να υπάρχουν διαδικαστικές και πρακτικές ανησυχίες όσον αφορά τη δυνατότητα των αιτούντων να αποσαφηνίσουν τις ασυνέπειες. Οι οδηγίες που περιλαμβάνονται πλέον στα υποδείγματα σχετικά με την ανάγκη αντιμετώπισης της έλλειψης αξιοπιστίας λόγω ασυνεπειών κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, προκειμένου να δοθεί στον αιτούντα η ευκαιρία να διευκρινίσει τις εν λόγω ασυνέπειες, δεν περιλαμβάνονταν σε προηγούμενα υποδείγματα. Σε κάθε περίπτωση, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι, για άλλη μια φορά, υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την απόκλιση μεταξύ θεωρίας και πρακτικής σχετικά με τη δυνατότητα των αιτούντων να διευκρινίζουν τις ασυνέπειες και τις αξιολογήσεις αξιοπιστίας.

44. Εν κατακλείδι, ο καταγγέλλων ζήτησε i) την αναγνώριση από την EASO της προηγούμενης κακοδιοίκησής της κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων παραδεκτού στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης και τη διαμόρφωση σχεδίου για τον τρόπο αντιμετώπισης των συνεπειών της εν λόγω κακοδιοίκησης γενικά και σε μεμονωμένες περιπτώσεις· και ii) την αναστολή της συμμετοχής της EASO σε συνεντεύξεις παραδεκτού στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης και τον περιορισμό των δραστηριοτήτων της σε συμπεριφορές που δεν θα παραβίαζαν το δίκαιο της ΕΕ, ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 6 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Χάρτη.

Αξιολόγηση της Διαμεσολαβήτριας

45. Η Διαμεσολαβήτρια είναι της άποψης ότι η EASO έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να βελτιώσει τις πρακτικές της στους τομείς που επισημαίνει ο καταγγέλλων. Οι τροποποιήσεις των ΤΔΛ και των διαφόρων υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται από τους εμπειρογνώμονες που αναπτύσσει αποτελούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Φαίνεται ότι υπάρχει προθυμία εκ μέρους της EASO να βελτιώνει συνεχώς τα μέσα αυτά και η Διαμεσολαβήτρια την ενθαρρύνει να το πράξει. Καλεί επίσης την EASO, προκειμένου να τους ευαισθητοποιήσει στα ζητήματα που εγείρονται στην παρούσα καταγγελία, να διασφαλίσει ότι εφιστάται η προσοχή όλων των εμπειρογνομόνων της, τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών, στην απόφαση αυτή.

46. Ο Διαμεσολαβητής αποδέχεται ότι υπάρχουν πραγματικές ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα των συνεντεύξεων παραδεκτού, καθώς και σχετικά με τη διαδικαστική αμεροληψία του τρόπου διεξαγωγής τους. Ωστόσο, η τελική νομική ευθύνη για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με

μεμονωμένες αιτήσεις ασύλου εναπόκειται στις ελληνικές αρχές. Οι ελληνικές αρχές μπορούν, μόλις δουν την απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, να καθορίσουν κατά πόσον υπήρχαν ελλείψεις στη συνέντευξη που απαιτούν την επανάληψη της συνέντευξης ή έχουν τη δυνατότητα να διαφωνήσουν με τη γνώμη του εμπειρογνώμονα της EASO και να θεωρήσουν την αίτηση παραδεκτή. Επιπλέον, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, εάν μια αίτηση κριθεί απαράδεκτη, ο αιτών μπορεί να προσφύγει κατά της απόφασης της GAS στις αρμόδιες επιτροπές προσφυγών. Ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι τυχόν ελλείψεις στη διαδικασία συνέντευξης (και στις αποφάσεις της GAS) αντιμετωπίζονται καλύτερα στο πλαίσιο ατομικών προσφυγών [34] και όχι στο πλαίσιο έρευνας του Διαμεσολαβητή. Ως εκ τούτου, θεωρεί ότι δεν απαιτούνται περαιτέρω έρευνες σχετικά με αυτή την πτυχή της καταγγελίας.

Συμπέρασμα

Με βάση την έρευνα, ο Διαμεσολαβητής περατώνει την υπόθεση με το ακόλουθο συμπέρασμα:

Περαιτέρω έρευνες σχετικά με την καταγγελία δεν δικαιολογούνται.

Ο καταγγέλλων και η EASO θα ενημερωθούν για την απόφαση αυτή .

Έμιλυ Ο' Ράιλι

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Στρασβούργο, 05/07/2018

[1] Στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν παρέχει ορισμό του «hotspot», αλλά περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμόζεται η προσέγγιση των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspot). Ένα «hotspot» χαρακτηρίζεται από ειδικές και δυσανάλογες μεταναστευτικές πιέσεις, οι οποίες συνίστανται σε μικτές μεταναστευτικές ροές, οι οποίες συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τη λαθραία διακίνηση μεταναστών, και όπου το οικείο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει στήριξη και βοήθεια για την καλύτερη αντιμετώπιση της μεταναστευτικής πίεσης. Η ενεργοποίηση της προσέγγισης «hotspot» βασίζεται τόσο στην αξιολόγηση του οικείου κράτους μέλους όσο και στην ανάλυση κινδύνου που παρέχουν οι σχετικοί οργανισμοί της ΕΕ, ιδίως ο Frontex και η EASO.

[2] Σύμφωνα με τη «Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας» της 18ης Μαρτίου 2016, όλοι οι παράτυποι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά μετά τις 20 Μαρτίου 2016 πρέπει να επιστρέφονται στην Τουρκία, ως ασφαλής τρίτη χώρα, εάν δεν υποβάλουν αίτηση διεθνούς

προστασίας ή εάν η αίτησή τους για διεθνή προστασία κριθεί απαράδεκτη.

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 439/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΕ 2010, L 132, σ. 11).

[4] Η αιτιολογική σκέψη 14 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO ορίζει ότι: «Ο [EASO] δεν θα πρέπει να έχει άμεσες ή έμμεσες εξουσίες όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων από τις αρχές ασύλου των κρατών μελών σχετικά με μεμονωμένες αιτήσεις διεθνούς προστασίας.»

[5] Το άρθρο 14 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO ορίζει ότι «[ο]ι ομάδες υποστήριξης για το άσυλο παρέχουν εμπειρογνωσία όπως έχει συμφωνηθεί στο επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρεται στο άρθρο 18, ιδίως όσον αφορά τις υπηρεσίες διερμηνείας, τις πληροφορίες σχετικά με τις χώρες καταγωγής και τη γνώση του χειρισμού και της διαχείρισης των υποθέσεων ασύλου στο πλαίσιο των δράσεων στήριξης των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 10.»

[6] Η EASO δήλωσε ότι αποστέλλει εθνικούς εμπειρογνώμονες σε ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης για τη διεξαγωγή προσωπικών συνεντεύξεων με αιτούντες διεθνή προστασία και την κατάρτιση γνωμοδοτήσεων. Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, οι εμπειρογνώμονες της EASO διερευνούν κατά πόσον η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας ή της πρώτης χώρας ασύλου μπορεί να ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση και κατά πόσον το πρόσωπο δικαιούται διεθνή προστασία. Με βάση τη συνέντευξη και άλλα αποδεικτικά στοιχεία, οι εμπειρογνώμονες της EASO συντάσσουν γνωμοδότηση. Ωστόσο, η γνώμη αυτή δεν είναι «σε καμία περίπτωση» δεσμευτική για το GAS «που έχει πλήρη και αποκλειστική εξουσία λήψης αποφάσεων». Το GAS μπορεί να εκδώσει απόφαση που διαφέρει «από το συμπέρασμα της γνώμης του εμπειρογνώμονα», μπορεί να συλλέγει πρόσθετες πληροφορίες και να διεξάγει πρόσθετες συνεντεύξεις. Η EASO διατύπωσε την άποψη ότι «εάν στην πράξη οι αποφάσεις τείνουν να συνάδουν με τη γνώμη των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών που αποστέλλονται από την EASO, αυτό θα πρέπει να επιβεβαιώνει μόνο ότι η διαδικασία αυτή καθαυτή λειτουργεί ικανοποιητικά».

[7] Πρακτικός οδηγός της EASO: Προσωπική συνέντευξη

<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/EASOPractical-Guide-Personal-Interview-EN.pdf>
[Σύνδεσμος]

[8] Η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε επίσης από την EASO να απαντήσει στα ακόλουθα ερωτήματα:

(1) Συμμετείχαν εμπειρογνώμονες τρωτότητας στις υποθέσεις στις οποίες βασίζεται η παρούσα καταγγελία; Πόσοι εμπειρογνώμονες τρωτότητας εργάζονται στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στην Ελλάδα; Πώς συγκρίνεται αυτό με τον συνολικό αριθμό άλλων εμπειρογνομόνων της EASO; Σε ποιο στάδιο ζητείται η γνώμη εμπειρογνομόνων τρωτότητας (κατά τη διάρκεια ή μετά τη συνέντευξη); Ποια προσόντα είναι απαραίτητα για να γίνει ένας εμπειρογνώμονας τρωτότητας;

(2) Σε σχέση με τη «διαδικασία επανεξέτασης της ποιότητας», την οποία ανέφερε η EASO στην απάντησή της προς τον καταγγέλλοντα (12 Απριλίου 2017), πώς επιλέγονται τα δείγματα των γνωμοδοτήσεων και των συνεντεύξεων; Ποια κενά έχουν εντοπιστεί μέχρι στιγμής και ποια μέτρα έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους; Θα μπορούσε η EASO να κοινοποιήσει στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή το καθοδηγητικό της σημείωμα (τελευταία έκδοση);

(3) Πόσες ημέρες/ώρες κατάρτισης παρέχει κατά μέσο όρο η EASO στους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου πριν αρχίσουν να πραγματοποιούν συνεντεύξεις με τους αιτούντες;

(4) Πόσοι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου εποπτεύονται από έναν επικεφαλής ομάδας; Κατά μέσο όρο, πόση εμπειρία έχουν οι ηγέτες της ομάδας από τη συνέντευξη (από την άποψη του χρόνου);

[9] Άρθρο 78 παράγραφοι 1 και 2 της ΣΛΕΕ και ιδρυτικός κανονισμός της EASO.

[10] Η EASO παρέπεμψε στα άρθρα 8, 10, 13 και 18 του ιδρυτικού κανονισμού της, στον ελληνικό νόμο αριθ. 4375/2016 και στο άρθρο 4 και στο άρθρο 34 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου (οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ΕΕ 2013, L 180, σ. 60).

[11] Σύμφωνα με το άρθρο 10 στοιχείο α) του ιδρυτικού κανονισμού της EASO, η στήριξη που παρέχει η EASO συνίσταται στη διευκόλυνση της αρχικής ανάλυσης των αιτήσεων ασύλου που εξετάζονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Αυτή η δυνατότητα στήριξης από την EASO προβλέπεται επίσης από την ελληνική εθνική νομοθεσία.

[12] Πρότυπες επιχειρησιακές διαδικασίες για την εφαρμογή των διαδικασιών ασύλου στα σύνορα στο πλαίσιο της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας 18/03/2016. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, η έκδοση των τυποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση είναι η έκδοση της 30ής Ιουνίου 2017.

[13] Η EASO πρόσθεσε ότι οι διεξοδικές θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις των μεθοδολογιών εργασίας με ευάλωτες κατηγορίες, οι οποίες αποκτώνται μέσω *ad hoc* κατάρτισης που παρέχεται από την EASO ή την εθνική διοίκηση των εμπειρογνομόνων « αποτελούν προστιθέμενη αξία. Σχετικό σημείο αναφοράς για το θέμα αυτό είναι η παρακολούθηση ειδικών ενοτήτων κατάρτισης της EASO, όπως «Συνέντευξη παιδιών», «Συνέντευξη ευάλωτων ατόμων», «Εμπορία ανθρώπων» .

[14] Η EASO δήλωσε ότι, από τον Απρίλιο του 2017, ένας επικεφαλής ομάδας εποπτεύει πέντε εργαζόμενους σε υποθέσεις. Γενικά, οι επικεφαλής ομάδων είναι υπάλληλοι υποθέσεων, οι οποίοι απασχολούνται στην εθνική τους διοίκηση για περίοδο τριών έως πέντε ετών, οι οποίοι έχουν ήδη ασκήσει παρόμοια καθήκοντα στο κράτος μέλος αναφοράς, είτε ως προπονητές είτε

ως αξιολογητές. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εμπειρογνώμονες που έχουν συμμετάσχει σε επιχειρήσεις της EASO εργάζονται στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους για περισσότερα από δέκα έτη. Συχνά, σύμφωνα με την EASO, οι εμπειρογνώμονες που διορίζονται ως επικεφαλής ομάδων είναι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές, σε βασικές ή/και ειδικές ενότητες κατάρτισης της EASO. Επιπλέον, ορισμένοι από τους σημερινούς επικεφαλής ομάδων έχουν αναπτυχθεί με την EASO κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης για περισσότερο από ένα έτος, επιπλέον της επαγγελματικής πείρας στην εθνική τους υπηρεσία.

[15] Μαζί με την απάντησή του, ο καταγγέλλων απέστειλε στον Διαμεσολαβητή συμπληρωματικά έγγραφα προς στήριξη της καταγγελίας του. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται γνωμοδότηση εμπειρογνομόνων που συνέταξε η ΜΚΟ HIAS, η οποία παρέχει νομική αξιολόγηση του ρόλου της EASO στη διεκπεραίωση των αιτήσεων, με βάση τις εμπειρίες από πρώτο χέρι δικηγόρων της HIAS που εκπροσωπούν αιτούντες άσυλο στη Λέσβο στο ΚΥΤ της Μόριας, καθώς και 28 μεταγραφές συνεντεύξεων και γνώμες της EASO ως ανωνυμοποιημένα παραρτήματα. Ο καταγγέλλων υπέβαλε επίσης αντίγραφα διαφόρων εκδόσεων των τυποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών της EASO για την εφαρμογή των διαδικασιών ασύλου στα σύνορα στο πλαίσιο της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, των υποδειγμάτων για τα πρακτικά συνέντευξης και τις καταληκτικές γνώμες, των παραρτημάτων που χρησιμοποιούνται για τις παραπομπές τρωτότητας και τις αξιολογήσεις τρωτότητας, καθώς και εγγράφων που παρέχουν περαιτέρω καθοδήγηση και κατάρτιση στους ερωτηθέντες της EASO και στους εμπειρογνώμονες τρωτότητας.

[16] Ο καταγγέλλων δήλωσε ότι σκοπός των συνεντεύξεων παραδεκτού είναι να αξιολογηθεί κατά πόσον μπορεί να εφαρμοστεί η «ασφαλής τρίτη χώρα» ή η έννοια της «πρώτης χώρας ασύλου». Ο καταγγέλλων επισήμανε ότι η διαδικασία παραδεκτού εφαρμόζεται σε αιτούντες από χώρες με πολύ υψηλά ποσοστά αναγνώρισης. Για τους αιτούντες που είναι εκ πρώτης όψεως πιθανό να έχουν έγκυρη αίτηση ασύλου, η συνέντευξη παραδεκτού θα επικεντρωθεί στο κατά πόσον υπάρχουν λόγοι για τους οποίους η Τουρκία δεν πρέπει να θεωρηθεί ασφαλής τρίτη χώρα στην οποία θα μπορούσαν να επιστραφούν.

[17] Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι, υπό το πρίσμα των αρχών της υπεροχής του δικαίου της ΕΕ και του άμεσου αποτελέσματος των κανονισμών της ΕΕ, το γεγονός ότι η συμμετοχή της EASO προβλέπεται στο εθνικό ελληνικό δίκαιο δεν έχει καμία σημασία, δεδομένου ότι το εθνικό ελληνικό δίκαιο θα πρέπει να συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ. Επιπλέον, ο καταγγέλλων επισήμανε ότι το επιχείρημα της EASO, ότι η οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου προβλέπει τη δυνατότητα η αποφαινόμενη αρχή να επικουρείται από το προσωπικό άλλων αρχών για τη διεξαγωγή συνεντεύξεων σχετικά με το παραδεκτό, βασίζεται σε παρανόηση τόσο της διατύπωσης όσο και του σκοπού της οδηγίας. Εν ολίγοις, όσον αφορά το γράμμα της οδηγίας, ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι από τις διατάξεις της οδηγίας προκύπτει ότι προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να αναθέτουν την ευθύνη διεξαγωγής συνεντεύξεων παραδεκτού σε διαφορετικό δημόσιο φορέα ή διοίκηση από εκείνον που είναι πράγματι υπεύθυνος για τη λήψη απόφασης σχετικά με την αίτηση ασύλου (εφεξής «αποφαινόμενη αρχή»). Όσον αφορά τον σκοπό της οδηγίας, ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι τα όρια των εξουσιών της EASO, τα οποία προβλέπονται ρητά από τον ιδρυτικό κανονισμό της, δεν μπορούν να αρθούν σιωπηρά από το γράμμα οδηγίας που αποσκοπεί στη ρύθμιση των

δράσεων των κρατών μελών.

[18] Ο καταγγέλλων αναφέρθηκε στο άρθρο 2 παράγραφος 6 σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 14 του προοιμίου του ιδρυτικού κανονισμού της EASO: «Ο [EASO] *δεν θα πρέπει να έχει άμεσες ή έμμεσες εξουσίες όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων από τις αρχές ασύλου των κρατών μελών σχετικά με μεμονωμένες αιτήσεις διεθνούς προστασίας .»*

[19] Ο καταγγέλλων αναφέρθηκε στο άρθρο 2 του ιδρυτικού κανονισμού της EASO.

[20] Επιπλέον, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, αν και ο ελληνικός νόμος 4375/2016 (όπως τροποποιήθηκε) παρέχει νομική βάση για τη διεξαγωγή συνεντεύξεων από τους υπαλλήλους της EASO, δεν τους παρέχει αρμοδιότητα να συντάσσουν τελικές γνώμες και συστάσεις.

[21] Ο καταγγέλλων δήλωσε ότι το υπόδειγμα για καταληκτικές παρατηρήσεις περιέχει περίληψη των δηλώσεων του αιτούντος, σύνοψη των βασικών ουσιωδών γεγονότων, καθώς και αξιολόγηση της τρωτότητας, της αξιοπιστίας και του κινδύνου δίωξης ή σοβαρής βλάβης που διατύπωσε ο ερευνητής του EASO.

[22] Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, ο ελληνικός νόμος 4375/2016 και οι τροποποιήσεις του δεν παρέχουν νομική βάση στους υπαλλήλους της EASO για τη διενέργεια αξιολογήσεων τρωτότητας.

[23] EASO, Τυποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες για την εφαρμογή των διαδικασιών ασύλου στα σύνορα στο πλαίσιο της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, 29 Ιουλίου 2016, σ. 7-8.

[24] Ο καταγγέλλων αναφέρθηκε στις διατάξεις του ιδρυτικού κανονισμού της EASO, οι οποίες επιτρέπουν την αποστολή ομάδων υποστήριξης για το άσυλο της EASO κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών που *υφίστανται «ιδιαίτερη πίεση στα οικεία συστήματα ασύλου και υποδοχής»* (αιτιολογική σκέψη 15 και άρθρα 10, 13, 16, 17 και 18).

[25] Έκτακτη σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 23 Απριλίου 2015 — δήλωση

[26] Οι κατευθυντήριες γραμμές της EASO (*πρακτικός οδηγός της EASO· Προσωπική συνέντευξη*), η οποία αναπτύχθηκε βάσει του άρθρου 2 στοιχείο δ) της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, ορίζει ως «ευάλωτος αιτών» τον αιτούντα «του οποίου η ικανότητα να κατανοεί και να παρουσιάζει αποτελεσματικά την περίπτωση του ή να συμμετέχει πλήρως στη διαδικασία είναι περιορισμένη λόγω των ατομικών του περιστάσεων».

Το άρθρο 2 στοιχείο δ) της οδηγίας 2013/32/ΕΕ προβλέπει ότι «ο αιτών που χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων»

ο αιτών του οποίου η ικανότητα να επωφεληθεί από τα δικαιώματα και να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο

η παρούσα οδηγία είναι περιορισμένη λόγω ατομικών περιστάσεων.

Τα ευάλωτα άτομα εξαιρούνται από την ταχεία διαδικασία παραδεκτού (κατ' εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας) και από την επανεισδοχή στην Τουρκία βάσει της δήλωσης ΕΕ/Τουρκίας.

[27] Η EASO επέστησε την προσοχή στις οδηγίες που περιέχονται στο υπόδειγμα συνέντευξης, οι οποίες αναφέρουν τα εξής: «... οι ερωτήσεις που προτείνονται [στο υπόδειγμα] είναι γενικής φύσεως. Σε κάθε περίπτωση, το σύνολο των ερωτήσεων θα πρέπει να είναι ευέλικτο και προσαρμοσμένο σύμφωνα με τις απαντήσεις του αιτούντος, ιδίως για κρίσιμες δηλώσεις που σχετίζονται με τον φόβο επιστροφής του αιτούντος στην Τουρκία. »

[28] Η EASO αναφέρθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές που περιέχονται στον *πρακτικό οδηγό της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων*, καθώς και στην ανατροφοδότηση για την *ποιότητα: Καθοδηγητικό σημείωμα* που καταρτίστηκε με βάση τη διαδικασία επανεξέτασης της ποιότητας.

[29] Η EASO δήλωσε ότι ο καταγγέλλων ανέφερε μόνο ένα παράδειγμα εν προκειμένω: ενημέρωση του αιτούντος ότι οι πληροφορίες που αφορούν τα προσωπικά του δεδομένα μπορούν να κοινοποιηθούν στις τουρκικές αρχές. Η EASO υποστήριξε ότι υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγής αυτών (και μόνο αυτών) των πληροφοριών με τις τουρκικές αρχές και ότι οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα να ενημερώνονται σχετικά, σύμφωνα με τις αρχές της δικαιοσύνης και της διαφάνειας. Επιπλέον, το αναθεωρημένο υπόδειγμα περιλαμβάνει πλέον οδηγίες προς εμπειρογνώμονες οι οποίες αναφέρουν ότι ο εμπειρογνώμονας θα πρέπει να εξηγήει περαιτέρω ότι « μόνο οι πληροφορίες που αφορούν τα προσωπικά του δεδομένα (όνομα, επώνυμο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, ιθαγένεια) μπορούν να κοινοποιούνται στις τουρκικές αρχές· καμία άλλη πληροφορία που θα παρασχεθεί από τον αιτούντα δεν θα κοινοποιηθεί στις τουρκικές αρχές. »

[30] Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι, περιγράφοντας τις προσαρμογές ενώ αρνείται να αποκαλύψει τους λόγους για τους οποίους οι προσαρμογές αυτές κρίθηκαν αναγκαίες, η EASO όχι μόνο επιχειρεί να αποφύγει τη λογοδοσία μέσω αδιαφάνειας, αλλά αρνείται επίσης να αναλάβει οποιαδήποτε ευθύνη παρακρατώντας τη ρητή αναγνώριση προηγούμενων ελλείψεων.

[31] Ο καταγγέλλων υποστήριξε, όσον αφορά την έλλειψη εσωτερικής λογοδοσίας της EASO, ότι αυτό σημαίνει ότι δεν είναι σε θέση να επανεξετάσει το έργο της και να το εξετάσει με ουσιαστικό τρόπο. Όσον αφορά την έλλειψη εξωτερικής λογοδοσίας από την EASO, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι είναι «αποτρόπαιο» το γεγονός ότι δεν υπάρχει μηχανισμός μέσω του οποίου οι ενέργειες και ο τρόπος λειτουργίας της EASO θα επανεξετάζονται και θα ελέγχονται από εξωτερικό ανεξάρτητο φορέα σε τακτική βάση και με συστηματικό τρόπο, χωρίς την ανάγκη υποβολής καταγγελίας για συγκεκριμένα ζητήματα.

[32] Η ανάλυση του καταγγέλλοντος βασίστηκε στις ΤΔΛ και τα υποδείγματα συνέντευξης της EASO, στη γνωμοδότηση εμπειρογνομώνων που υπέβαλε η HIAS, προς υποστήριξη της

καταγγελίας και σε πρόσθετες εκθέσεις προς υποστήριξη της « *ανάλυσης της κακοδιοίκησης της EASO κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων παραδεκτού που διεξήχθησαν από υπαλλήλους της στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στα ελληνικά νησιά.* »

[33] Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε, πρώτον, ότι οι ερωτήσεις που τέθηκαν για τη διερεύνηση της ευπάθειας παρερμηνεύονται από τους αιτούντες ως ερωτήσεις που σχετίζονται με την ικανότητά τους για συνέντευξη. Επιπλέον, οι ερωτήσεις δεν περιλαμβάνουν ρητά τρωτά σημεία που δεν θεωρούνται ζήτημα υγείας, όπως η εμπορία ανθρώπων, τα βασανιστήρια, ο βιασμός, η σοβαρή σωματική βία ή οι αναπηρίες, τα οποία όλα αναφέρονται ως συναφή τρωτά σημεία τόσο βάσει της ελληνικής νομοθεσίας όσο και στην καθοδήγηση της EASO. Δεύτερον, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι η HIAS υπέβαλε αποδεικτικά στοιχεία για διάφορες υποθέσεις που αποδεικνύουν ότι η EASO δεν εντόπισε δείκτες τρωτότητας, παρέπεμψε υποθέσεις στους εμπειρογνώμονες τρωτότητας, διερευνούσε επαρκώς την τρωτότητα στις γνώμες τους ή δεν ερμήνευσε σωστά τις κατηγορίες τρωτότητας. Ο καταγγέλλων πρόσθεσε ότι οι εμπειρογνώμονες της EASO εμπόδισαν τους αιτούντες να εξηγήσουν τι συνέβη στη χώρα καταγωγής τους, με βάση το σκεπτικό ότι η συνέντευξη παραδεκτού επικεντρώνεται σε γεγονότα στην Τουρκία, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι αναφορές για βασανιστήρια ή σοβαρή σωματική βία που συνέβησαν πριν από την είσοδό τους στην Τουρκία.

[34] Ο Διαμεσολαβητής δεν διαθέτει πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον οι αποφάσεις της GAS σχετικά με τις αιτήσεις των αιτούντων τους οποίους αφορούν οι 19 συνεντεύξεις στις οποίες βασίστηκε η καταγγελία (και οι 28 συνεντεύξεις που επισυνάπτονται στις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος σχετικά με την απάντηση της EASO) αποτέλεσαν αντικείμενο προσφυγής.